Бары дойдулар пролетарийдара, холбоһуҥ!

САҺА ОЛОХ

Хаһыат 1931 сыл алтыныы ыйтан таҕыстар

СССР ЧУРАПЧЫТААҺЫ РАЙКОМУН УОННА НАРОДНАЯ ДЕПУТАТТАР ОРОЙУОННААҺЫ СОВЕТТАРЫН ОРГАНА

№139 (5184) | 1978 сыл. Сатиньи 23 күнэ | ЧЭППИЭР | Сыаната 2 харчы.

Коммунист салайар биригээдэтигэр

Коммунальнай предприятиелар уонна туһсаран оҥоруу комбинаттар коммунист Гаврил Александрович Пестерев салайар тутуутун биригээдэтэ бастыҥ үлэлээҕиэн биллэр. Биригээдэ үйэс кварталлаах сорудаҕын 1600 солкуобайынан куоҕаран, 113 бырыыынан толорбута.

Бу күннэргэ биригээдэ пожарнай депо гараһын кэҥэтиигэ үлэни саалдьар. Киниилэр итэ үлэни тохсуннуута диэри чэмчэтэр саҕаалаахтар.

В. МАКАРОВ.

ҮЛЭ САҔАЛАННА

Карл Маркс аатынан совхоз Одьулуунньаҕы отделениетыгар сүөһүгэ эбии аһылыкка аҥаан дуҥданы кырбатыы саҕаланна. Үлэһин-хамнаһы Б. И. Седалищев баһылаан-кэһүүлээн ыытар. Маны таһыынан 13 №-дээх СПТУ 22 үөрэнээччиларэ нэдиэлэ устата күүс-көмө буола тардыстылар.

Быйылгы кыстыкка бу отделение алта фермаҕа 2000 тонна дуҥданы сиэтиэхтээх. Кырбатаччылар хас күн аайы 10-нуу тоннаны бөлөмнөргө соруктаналлар.

Ф. СОФРОНОВ.

Түбүктээх күннэр

Бу күннэргэ оройуон совхозтарыгар үүт ыамыы наастанньат иһин үлэ-хамнас өссө тыгааһынньахтык ыытыллар. Ол курдук, Эрилик Эристиин аатынан совхоз Хадаардаах отделениета ыстыт нэдиэлэ устата 4732 кг үүтү ыаан, балачча үчүгэй көрдөрүүлэҕиэн буолла. Бу отделение түөрт ыаммыт фермата ыстыкка киирэн баран 4 тонна хабыытыны уонна 2,4 тонна дуҥданы коммуньорбо оҥорон сиэттэ. Итэ үүт ыамыы таҥнары түһүүтүн утаҕы охсуһуута улахан суолталаах.

Г. КУЗЬМИН.

СҮӨҺҮГЭ — ЭБИИ АҺЫЛЫГЫ

Оройуон общественнай сүөһүгэ быйыл былырыыҥ ыытаабар 9030 тоннаҕа ааһыах отунан сыл таҥыахтаах. Онон сүөһү аһылыгын балансатын уларыта оттуу эбии аһылык ылар. Совхозтар 12 тыс. тонна дуҥданы уонна 1200-кэ тонна талах маҥкатын бөлөмнөөн сиэтиэхтээхтэр. Итиннэ сибээстээн оройуонтан 7 кормоцех, 80-ча кормокухня бастайаннайдык үлэлиэхтээхтэр.

Он ааҕаары дьыл бастатыгар диэри үүт сирдэрэ эбии аһаатыы дьыгыаҕынан тэрилиллэ илик, саҥа сылаах тутуулара сиэрэ суох быстарда. Сатиньи 20 күнүнэн туругунан оройуон үрдүнэн боара-суоҕа 59 кормокухня үлэлиир. Биир да хаһаайыстыба кормоцеҥа үлэлээ, аналлаах звенолары тэрийэ илик. Биллиэн совхозтарга 8060-са тонна эрэ үөҕэс коммуньорбо сиэтиллиннэ, 176 тонна дуҥда астанна. Ырах үрэх тэргэ кыстыыр сүөһүгэ эбии аһылык эмиэ бэриллибэт.

Карл Маркс аатынан совхоз Одьулуунньаҕы, Болугурдаах, Субуруускай аатынан совхоз бары, «Чурапчы» совхоз Кылаҥкытээҕи уонна Арыылаахтааҕы отделениелара дуҥдаттан, талахтан эбии аһылыгы бөлөмнөөн сиэнпэккэ олороллор. Миэстэҕэ баар былырыыҥ тутуулуубут дуҥданы кырбатар агрегаттар өрөмүөнньэлэттор, онуоха баар ыахтарын дуҥдаттан, талахтан эбии аһылыгы бөлөмнөөһиҥҥэ таһаарбыт уураахтара толоруллубатылар.

Эбии аһылык кыстыгы быһаарыы диэн бары биллэбит эрээри миэстэҕэ тэрээһини үлэ сатаҕайыттан, ирдэбил, эппиэтинэс намыһаҕыттан бастакы ыйдарга таһаарыллыбыт тулуйуулуубат бодоҥ итэҕэстэр туоратылла иликтэр. Комчи аһылыкка турар сүөһүгэ дуҥданы, талаҥы-былаҥы астаан дьалайдык сиэнпэккэ комбикормуоту хонгуруола суох ороскуоттаабын, бастаттах тутуу салаҥнан тахса турар.

«Чурапчы» совхоз Арыылаахтааҕы отделениета нэдиэлэҕэ 45-тии тонна искусственнай үүт бөлөмнөөн буоллаҕына, Карл Маркс аатынан совхоз Болугурдаах, Субуруускай аатынан совхоз Болтоготооҥу уонна Соловьевтаах, Эрилик Эристиин аатынан совхоз Хонтоготооҥу, Хайахсыттаах уонна Чакырдаах отделениелэриттэн биирдии да кг искусственнай үүт оҥоһуллубат.

Совхозтар салалталара, партийнай уонна комсомольскай тэриллэлэр, сельсоветтар исполкомнара ити этиллибит итэҕэстэри тургэнник туоратар дьаһаллары ылар эбээһинэстээхтэр. Миэстэҕэ кормокухнялары барыларын тохтоло суох үлэлэтэри хаалчыйыахха, кормоцехтар тутууларын бүтэрти, ферма ахсын дуҥданы, талаҥы-былаҥы кырбатан астата охсуохха. Отделениелэргэ эбии аһылыгы бөлөмнөөн анал звенолары тэрийэллиэхха, киниилэргэ сөптөах техниканы сыһыартыахха.

Совхозтар салалталара, специалистар коммуньорбо, искусственнай үүт толору составынан оҥоһуллуларыгар сирэй эппиэти сүүрүхтээхтэр. Киниилэр сылаах уонна кухнялар аһылыгы хайдах составтаах бөлөмнөхтөрүн, астаабын технологиятын, чопчу ыйан биэриэхтээхтэр. Фермаларга минеральнай брикеттары утумнаахтык туһаныахха. Ураты болҕомтө уонна хонтуруол бөлөмнөммит уонна баар аһылыктары кичэйэтиттэн харайыыга уонна туһаныыга уурулуохтаах. Ферма ахсын эбии аһылыгы дьалайдык бөлөмнөөн сүөһүгэ сиэтии, онуоха баар ыахтары толору туһаныы хаһаайыстыбаннай салайааччылар, специалистар, хас биирдии сүөсүһүт тирээн турар соруктара.

ОНУС ПЯТИЛЕТКА:

Ударнай сылы — ситиһиилээхтик түмүктүөххэ!

ТУРУУ ҮЛЭҺИТТЭР

«Чурапчы» совхоз Кылаҥкытээҕи отделениетыгар хорсеннэр Игнатьевтар улаханнык ыытыналлар. Онуоннаатар бөҕөлөрин бөрөнньиэлээх үлэлэриэн сиэтистилэр. Үүрэ сыллартан баай опытталаах суоҕуттэр эйэ-дэс үтүөкэн сүбэлиттэриэн, кыстаанньыктарыгыттан буоллалар.

Петр Иванович суоҕу ыытыгыгар 24-с сылын-сыраҕын үлэлиир. Бостуук, борооску корвочу, от таҥаччы, бурааҥыр, ардыгар маннаныкыт — ити кини учуутэйдик баһылаабыт идэлэрэ.

Бу күннэргэ Нина комсомольскай-ааччыт фермаҕа тиийдэҕинэ, Петр Иванович сүөһүгэ эбии аһылыгы бөлөмнөөн уу-хамнас уоһуурун сылдьыбыт көрдөрүн. Быйылгы ыарахан кыстыкка кини үлэтэ быыбарыр орудованньын учуутэйдик ойдоон, күүһүн хаҥыстаабакка түбүтүүр. Фермаҕа икки скеннаах, күнүстэ-түүннэри сылгас ууга дуҥданы, лабыкпаны бөҕөрөн, сууккаҕа 15 тонна коммуньорбо оҥоһуллар. Бу эрдэхэ дөбөҥ — онуу Петр Ивановичтаах хорыыта суох саҕаччыыллар.

Оттон Анна Михайловна Игнатьева—ферма баастыыта маннаныкыта. Сыл аайы уон мөҥүөр хас биирдии фуражнай кэмнэттэн 2149 килограмма үүтү ыыр эбии-эстэлистибэтин 51 килограммынан аҕарда. Сатиньи мөдаҕы сорудаҕын дьаҥны дакаастыыр.

СНИМОККА: П. И. Игнатьев эбии аһылык бөлөмнөөтүр.

С. СЕМЕНОВ.

Дьулуһан үлэлииллэр

Бу күннэргэ «Якутсовхозстрой» трест тутарҕалар уоластагын үс нэһилиэктэргэ сылдьар биригээдэлэрэ күргүөмнээхтик үлэлииллэр. Ордук үчүгэйдик комсомолец Константин Павлов салайар сэттэ киһилээх биригээдэтэ үлэлиир. Киниилэр бу күннэргэ Хонтоготоо 16 квартиралаах олорор дьиэ бастакы мэндиэмэнии бүтэрээри туруулаһаллар.

Тутуута туттуллар буруус мас биригээдэлэргэ, Одьулуун Тоҥуургэстээҕэр, Мугудайга уонна Хонтоготоо кэмнэр таһаарылла турар. Биллиэн биир кыаллыбат, атаҕар тура илик боппуруоспуунан «Якутсовхозстрой» холбоһук производственнай-техническай комплектацилыыр управлениетын оттуттэн шпунунан (муоста маһынан) хаалчыллыы буолар. Онон управление ити баланьыанньа борт түргэнник комплектуруон сиэтиһиэхха наада.

С. ПЛОТНИКОВ.

ИННИКИ ТАҔЫСТЫЛАР

Карл Маркс аатынан совхоз Одьулуунньаҕы отделениета ааспыт нэдиэлэҕэ 56 центнер үүнү илгэни ыан бу да сырыыта оройуонтан иннинэ таҕыста,

Д. ДМИТРИЕВ.

КӨХТӨӨХТҮК КӨМӨЛӨҺӨЛЛӨР

Дириҥнээҕи деткомбинат үлэһиттэрэ общественнай сүөһү аһылыгын бөлөмнөөһиҥҥэ сайыннары-кыһыннары активнай кыттыыны ылаллар. Соторутааҕыта киниилэр нэһилиэк общественнай тэриллэлэриттэн аан бастакынан Эрилик Эристиин аатынан совхоз Хонтоготооҥу отделениетыгар эбии аһылыкка аҥаан дуҥда кырбатыыларын үлэлэтиллэр. Бары ыытыллар үлэни сэбиэдиссэй Матрена Ильинична Посельская сөптөөхтүк аттаран, тэрээһинэхтик ыытар.

Коллектив ити ахсаабат, көхтөөх көмөтүн иһин совхоз дирекциятын, парткомун уонна рабочкомун Бочуотунай Грамотатынан наҕараадаланна.

Т. СОКОЛЬНИКОВ.

x x x

Коммунальнай предприятиелар уонна туһсаран оҥоруу комбинаттан судуоспаалаахтара, рабочайдара—20 киһи—соторутааҕыта, оройуоннаҕы XXV партийнай конференция үлэлиир күүгэр, Субуруускай аатынан совхоз Хатылытаах отделениетыгар субуотуньук оҥордулар.

Общественнай сүөһү кыстыгар тэриллибит бу субуотуньукка биригээдэлэриттэн хайдыһан үлэ куоталаһылаахтык, көхтөөхтүк барда.

Коллектив иннинэтин дуҥданы шефтээх хаһаайыстыбатыгар күргүөмнээх тахсыытынан көмөнү оҥоруоҕа. Онуоха олохтоох салалта үлэ фронтун эрдэттэн бөлөмнирэ, хас биирдии киһи, түгэҥнэҕэ, толору кыаҕынан үлэлиирин хаалчыйара наада.

М. ФИЛАТОВ.

КИНИЛЭРИ НЕРЮНГРИГА КҮҮТЭЛЛЭР

Танкистар бойобуой массыыналарын аттыгар стройга турбуттара. Лейтенант Г. Райкон туйгун сулуусналарыа иһин киниилэргэ махтаныыта уонна үлэ фронтуор дьаҥны, сиэн эмиэ армияҕа күүрдүк, ситиһиилэрдээх буоллаларыгар баҕарбыта. Танк командирыгар старшай сержант В. Фроленкоҕа кини Байкал—Амур Магистралын тутуутуор үлэлии барар комсомольскай путевканы туттарбыта.

Советскай Армияҕа ыытыллыан иннинэ Владимир хайа тутуутун техникумун бүтэрбитэ итиннэ.

Нерюнгрины—Саха сирин соҕуруу оттуннэҕи территориальнай-производственнай комплекс киниин тутуһа кэлбэтэ. Кини биригэ сулуусналыыр табаарыстарытар Саха сирин соҕуруу оттуннэҕи баардай тутуу туһунан элбэҕи кэпсэбитэ Дьэ уонна бу билитии киниин ыытары биригэ БАМ-ка үлэлии тиийэр комсомольскай путевкалары тигиллэр водителлэрэ Олег Кравцов уонна Григорий Пучкин эмиэ ылыллар.

Л. ФАДЕЕВ.
ССТА корр.

Забайкальскай байыаннай округ.

Оройуоннаабы сүүрбэ бэҺис партийнай конференция

САЛАЛТА СТИЛИН САЛГЫЫ ТУПСАРЫАХХА, КАДРДАРТАН КӨРДӨБҮЛҮ КҮҮҺҮРДҮӨХХЭ

ССКП райкомун үлэтин отчуотун аҺуулаһыы

Бүтүн Союзтаабы Социалистическай куоталаһыыга киирсэн туран, оройуонга үгүс үлэ коллективтара онус пятилетка сорудахтарын ситиһиилээхтик быһаараллар. ССКП райкомун үлэтин отчуотун дьүүллэһэллэригэр делегаттар ити туһунан сиһилии кэпсээн туран, болҕомтону сүрүннээн тирээн турар дьоһуннах соруктарга, оссо да кыалла олох бөҕөнүгэстэрга туһаайдылар.

«Чураҥчы» совхоз суоҕүнүгэ **А. Д. Трофимов**, ити совхоз Арылыахтаабы отделениетын партийнай тэриллэтин секретара, учуутал **Е. Д. Барашкова**, Карл Маркс аатынан совхоз директора **Е. Е. Васильев**, ЫБСЛКС райкомун бастакы секретара **Д. Д. Петров** уо. д. а. оройуон ыытыы хаһаайыстыбатын туһаах салаата—суоҕу интигэ үлэһит илиилэн хааччыллыбатын туһунан бөҕөнүгүөскэ тохтоотулар. Билигин бу салаада үлэһит тиийбэт буолан, бөҕөргө кибиэхэ олус элбэх суоҕу туттарыллар, суоҕүнүгэрэннэн ардыгар дьоҕура суох даҕаны дьоннор аҕыналлар. Ити суоҕуну көрүү-харайыы мөлтөөҺүнүгэр, эпиэтиннэс намтааһынытыгар, тиһэҕэр тиийэн суоҕу үүстүк туһата суох алгыытыгэр-сүтүүтүгэр, аҥы-уолу бөҕөргө аччаһыныгар тириэрдэр.

Бу бөҕөнүгүөҺү быһаарыыга сүрүн туһаайыынан, биллэрин курдук, илии ыарахан үлэлэрин механизациялаһын буолар. Оо эрэ оройуонга бу үлэ былаан иҥэхтик ыытыллыбатын түмүгэр толору механизацияламмыт хотоннор суохтар, механизация ханнык эмэ көрүгүнэрэ киллэрилиннэхтэриттэ даҕаны ситэ кэдьүүстээхтик үлэлэтиллибэттэр. Дьэ ол иһин делегаттар бу үлэни кэлэр оттуттан тыа хаһаайыстыбатын производственнай-техническэй хааччыйыы оройуоннаабы холбоһуктар кинилэрэ, быланнаахтык ыытарга эттилэр.

Иккиһиннэн, производствоны үлэһит илиилэн хааччыйыыга сүрүн резервэнан орто оскуолалары бүтэрээччилэр буолаллар. Оо эрэ эрэ, совхозтар салалталара оскуолалары кытары сибээстэрэ мөлтөх. Үөрэнээччилэри производственнай үөрэхтээһиҥ үөнна идэҕэ туһаайыыны салгыы тупсарар дьаһаллар тустарынан ССКП КК уурааҕын олохтоох кылаанньыттарын сибээстээн совхозтар, барыа производственнай тэриллэрэ коллективтара оскуолаларыа кытары дуогабардары түүннэ сиэхтээх этилэр. Райсовет исполкомун норуот үөрэтиллиитигэр отделын сэбиэдиссэйэ **В. М. Неустроев** эпиэтин курдук, билигин, хомойуох иһин, оскуолаларыа кытары Эрилик Эристиин аатынан үөнна «Чураҥчы» совхозтар эрэ дуогабардаахтар. Суворовскай аатынан, Карл Маркс аатынан совхозтар, тыа хаһаайыстыбатын производственнай-техническэй хааччыйыы оройуоннаабы холбоһуктун, промкомбинат, олох-дьаһах комбинатын курдук бөдөҥ коллективтар итиннэхэ соптоох суолтаны биэрбэтэллэр сыныаннастылар. Ити биирдэн, иккиһиннэн, фермаҕа үлэлии тиийбит ыччаттар олорор, уҥуохтар дьулуурдуулаларын тэриллэтэ, культурнай нордоолуулларын тэлэрүүгэ, соптоох наставничестваны сыныаран үлэлэтиигэ бол болҕомто ыраатыннан сиэтэ суох уруллар. Бол диэтэр сорох салаалар үлэһиттэр ыччаттар кинилэргэ аналлаах дьаһалларга сыалдьалларыгар үлэлэриттэн бөҕхолуурдуу, транспортынан хааччыйыы ыарыгыллыллар. Ити барыта ыччат производствоҕа үлэлии баҕалаах көҕүн намтыыт буолуоҕун сатаммат. Субуруускай аатынан совхоз Болтоногоотоору отделениетын маниьыксыта **П. М. Попова** эпиэтин курдук, бу отделениеҕа сыныарыллыбыт Чураҥчы орто оскуолатыттан биир да выпускник быйыл производствоҕа үлэлии тиийбэтэ. Фермаҕа үлэһит илии проблематын ити итиҕэстэри эрчимнээхтик туоратан эрэ быһаарыахха сөп диэн делегаттар саамай сөпкө бэлиэтээн эттилэр.

Суоҕу интигэр тирээн турар ордук боччумнаах бөҕөнүгүө Һуонан аҥылык бөҕө базатын тэриллэ буолар. Райсовет исполкомун председателэ **Р. Р. Бурнашев**, тыа хаһаайыстыбатын управлениетын кылаабынай агронома **В. Ф. Ермолаев**, тыа хаһаайыстыбатын производственнай техническэй хааччыйыы холбоһугун тракториһа **П. П. Ефимов** уо. д. а. маныаха бэйэлэрин этиилэрин улахан эттүн анаатылар.

Биллэрин курдук, оройуонна ходуһа уонна мэччирэҥ сирдэрин оҥоруу кэнники сылларга биллэрдик кэҥээтэ. Ол гынан баран оҥоһуллубут сирдэр ночваларын туспарыыга, оттору ыҥыыга болҕомто ситэ уруллубат буолан, кинилэр туһаҕа таһаарыллыылара быстаан. Аҥыллар-сабыллар ыанньаах быыһыттары тутан ходуһалары ньуолсутуу, химизация ыһын оссо да киэҥ даҕаны суох. Дьэ ити иһин үгүстүк кураанга ыллараабыт, общественнай суоҕуну аҥылыгынан хааччыйыыга сыл ахсын кэриэтэ ыарахаттары көрсөбүт. Кэлэр оттуттан оҥоһуллар сирдэри тэрдүгэр тиийэ тупсаран, кинилэр мунуттуур кодьүүһү биэрэллэрин ситиэрэ делегаттар саамай сөпкө модьуйдулар.

Ол гынан оройуон суоҕу аҥылыгын туруктаах базатын тэриллиигэ саҥа туһаайыыны — суоҕуҥ аҥылык буолар культуралары ыныыны кэҥэтии туһаайыытын ылынан турар. Билигин ити ыныы 1400 центнэргэ тэҥнэһэр эбит буоллаҕына, 1982 сылга 3200 гектарга тириэрдэр соруктаахтыт. Ити тэйиччэх кэскиллээхин быйылгы курдук курааны дьылга баһыыаттан болуурдар 10-нуу, бал ордук мөлтөх сирдээх уоттаах бахсыллар 5-6 центнэр куөх маассаны гектартан ылбыттара даҕаны ырыаҕастык кордөрөр. Маныаха сорох салаайар үлэһиттэр эпиэтэ суох сыныаннаспыттарын түмүгэр быйыл 700 гектар кырыс сир хорутуллуохтаах былаанын баара-суоҕа 200—300 гектарынан толорор кыахтаныбыт. Зеленаны хойутатан, суоҕуҥ тэбистэрэн, бар-туомун эрэ хомуйдубут. «Чураҥчы» совхоз Сылгаахаабы отделениета 300 гектар баһыыаттан 32 эрэ тонна соломону ылла, атынын кэбиспэккэ хаалларда. Дьэ итиннэ сыһыан түмүгэр сүүһүнэн тонна зеленка, соломо—общественнай суоҕу быйылгы курдук ыарахан кыстыгар дьоҕуннаах эбилик—сүтэриллиннэ. Кэлэр оттуттан маныаха буруйдаахтартан кытаанахтык ыйытар буолуохха, эпиэтиннэри үрдэтиэххэ наада.

Үөһэ ахтыллыбыт итиҕэстэр түмүллэн, суоҕу интигэр хааччыстыбаннай кордөрүүлэрэ тупсарыллыбытын харгыстыыллар. Эти оҥоруулуу уонна государствоҕа атыылаһыыны эйбэтиигэ, фуражнай ыанньах ахсыытын үүнүү ыныыны үрдэтиигэ оройуоннаабы XXIV партийнай конференция туруорбут соруктара толоруллубатылар. Суоҕу кэпиьүнэн олүүтэ, ыанньах кытаанаҺына салаҕанан тахса турар. Ийэ суоҕу хааччыстыбатын тупсарыыга үлэ адъас мөлтөхтүк ыытыллар. Карл Маркс аатынан совхоз директора **Е. Е. Васильев**, сибээс үөлэлин начальника **С. Н. Дьячковский** уо. д. а. итиннэ комиссиялаан тыа хаһаайыстыбатын специалистарын оруоллара ситэтэ суоҕун, тыа хаһаайыстыбатын управлениета (начальник Е. П. Коркин) кинилэр эпиэтиннэстэрин намтаныытын принципиальнай критикаҕа тарталлар.

Карл Маркс аатынан совхоз Одьулуунньаабы отделениетын маниьыксыта **М. Т. Старостина** кини биирдэ үлэлиир дьоҥоҕолорэ Ленскэй оройуон суоҕүнүттэриҥ ыныырыыларын дьүүллэһэн баран, кыстык ыйдарыгар ыанньах ахсыытын 800 кг үүтү ыырга, оттон бэйэтэ ону 900 кг-ҥа тиэрдэргэ соруктаммыттарын кэпсээтэ уонна билигин суоҕу күнүгэ 3-түү эрэ кг отунан турарын, онон общественнай суоҕу кыстыгын ситиһиилээхтик туоруурга дулҕаны, лабыктаны астаан кизэннэк туһаныы быһаарар оруолламмытын санатта. Кини дьэ итиннэхэ оройуон общественнай туох баар күүһүн түмэн комсомолуоҕа диэн эрэнэрин биллэрдэ. Общественнай суоҕу бу ыарахан кыстыгар оройуон, совхозтар салаайар үлэһиттэрэ, тыа хаһаайыстыбатын специалистара фермаларга сылдьыыларын лаппа элбэтэхтэриннэ, көрсүүлэр ыарахаттары туоратыыга тута эрчимнээх дьаһаллары ылан истэхтэриннэ, суоҕу аҥылыгын ороскуотталаһыыга уонна ордук кэдьүүстээхтик астаан аһатыыга кытаанах хонтуруолу олохтоотохторуна сатаммат буоллаҕа.

— Эрилик Эристиин аатынан совхозка билигин 54 трактортан 34-дэ алдьанан туралларын, автомашиналар туруктара эмиэ итиннэ ордуга суох,— диэтэ ити совхоз тракториһа **Е. Г. Радионов**.— Отделениелар гаражтарыгар кинилэри өрөмүөнүүргэ сөптоох усулуобуйа суох буолан, алдьаммыт техника кини мастерскойга ыытыллыбыт тиийэр. Ол өрөмүөнтэ олус быстардар. Оннооҕор барыа отделениеларгa типовой гаражтары тутуталыыр тыын наада буолла. Иккиһиннэн, өрөмүөнү сайыаас чаастар тиийбэттэрэ атахтыыр. Оттон тыа хаһаайыстыбатын производственнай - техническэй хааччыйыы холбоһугун тракториһа **П. П. Ефимов** холбоһуктаах мастерскойа сылга 85 тракторы, автомашинаны өрөмүөн түүр кыахтааҕын кыраанан аатта уонна саҥа мастерскойу тэриллэрэ итиннэ автомашиналар техническэй көрүүлэрин оҥоо кинилиннэрэ этии киллэрдэ. Үгүс делегаттар холбоһук (управляющай А. А. Шадрин) өрөмүөн хаачыстыбатын мөлтөөн түүн, совхозтары сайыаас чаастарынан хааччыйыыга кордөбүлэ эпиэтэстэбэтин сэмэлэтиллэр. Ити түмүгэр оройуонга техника үс гыммыттан биирэ эрэ үлэлиир туруктаах. Совхозтар ыраах сирдэртэн элбэх оту тиийэргэ куһаллыбыт быйылгы курдук кыстыктарыгар итиннэк балаһыанньа тулуйуллуон табыллыбат.

Үгүс араатардар государственнай былааннар, уураахтар туолуулларын иһин кадрдар эпиэтиннэстэрин үрдэтии бөҕөҕүчү наадалаабар тохтоотулар. Райпо бырабылыанньатын председателэ **Н. А. Семенов** тыа хаһаайыстыбатын производственнай-техническэй хааччыйыы оройуоннаабы холбоһуга 3000 тонна райпо таһаҕаһын бырахтарар сорудахтаабын 883 эрэ тоннаҕа толорон иһэрин, ол түмүгэр нэһилиэннэҺэ кунаат наадалаах табаардарыгар эрдыгар сиэ хааччыйыллыбатын, промкомбинат эргиэн предприятиелэрыгар биэриэхтэрэ-тиэхтэрэ бородуукталарын ситэ биэрбэтин, мебель тоҥоо көрүгүнэн хааччыйар онкуор наар биирдиэ көрүгүнэх мебеллэри оҥорууга идэтийэн эрэрин ыыһанан аахта. Үөһээ ахтыллыбытын курдук, тыа хаһаайыстыбатын управлениета специалистартан кордөбүлү намтатыытын, тыа хаһаайыстыбатын производственнай - техническэй хааччыйыы холбоһуга өрөмүөн хаачыстыбатыгар аахайбаттык сыһыаннаһар буолбутун үлэһиттэртэн кордөбүл намтаабыттан атынынан быһаарыахха сатаммат. Субуруускай аатынан совхозка үлэ-хамнас мөлтөҕө эмиэ кадрдары кытары үлэ мөлтөҕүнэн быһаарыллар.

Ордук тулуйуллубат быһыы-майгы «Якутмелиоводстрой» трест кэһэ сылдьар механизированнай колоннатын урукку салалтатын оттуттан таһаарылыннна. Манна государственнай былааннары толорууга эпиэтиннэһэ суох сыһыаннаспыттарын таһыын, государственнай баайы-дуолу бас-баттах ыскайдыы сыыйыттылар. Ити барыта оройуоннаабы партийнай тэриллэ үөһэттэн аллараатына диэри кадрдар эпиэтиннэстэрин үрдэтиигэ уһулуччу болҕомтоҕун уурарын эрэйэр. Государственнай дьиссиплиинэ, үлэ дьиссиплиинэтэ көҥиллиитин биир да түбэлтэтэ ирдэбилэ суох хаалбатын ситиһии—ол хас биирдии салаайар үлэһит наһаа дьылаатынан буолуох тустаах.

Ордук улахан болҕомто эдэр коммунистары кытары үлэҺэ уурулуоҕун наада. Хатылыга эдэр коммунист, комсомольскай

(Бүтүүтүн 3-с стр. кор.)

СИММОКУА. (хаҥастан уҥа) конференция делегаттара Болуоҕур сельсоветын исполкомун председателэ Е. С. Дьячковской, Эрилик Эристиин аатынан совхоз механизатора К. Н. Пестерев, Субуруускай аатынан совхоз рабочайа И. И. Сергеев, Социалистическай Үлэ Героя Р. И. Константинов, «Чураҥчы» совхоз Кылаҕастаах отделениетын управляющайа П. Н. Скрабин уонна Карл Маркс аатынан совхоз шофера М. М. Слепцов сыныаллан көмүгэр.

П. ОКОНЕШНИКОВ фотота.

САЛАЛТА СТИЛИН САЛГЫЫ ТУПСАРЫАХХА, КАДРДАРТАН КӨРДӨБҮЛҮ КҮҮҺҮРДҮӨХХЭ

(Бүтүүтэ. Иннин 2-с стр. көр).

тэриллэ секретара таб. Прокопьев комсомольскай үлэни тохтоо. Ыччат производствоҕа төһүү күүс буоларын барыларыгар ойдуулуу эрдэри совхозтар сорох саланар үлэлиттэрэ комсомольскай мунньахтарга сылдьыбыны ааҕалаабыттан аахпаттар. Коммунальнай предприятиелар уонна туспаран онгоруу комбинаттыгар, сибээс ороҥуоннааҕы үзэлыгар комсомольскай тэриллэлэр секретардара, эдэр коммунистар эмиэ уота-куоҕа суохтук үлэлээн иҥэллэр.

Карл Маркс аатынан совхозтан делегат, Социалистическай Үлэ Героя **Р. И. Константинов,** ороҥуон народнай судьуйата **М. Д. Попов.** уо. д. а. этиилэрэ дьону интин боппуруостарыгар аналыстар. Үөҕэттэн кэлэр дьаһаллар, бэйэ ылыммыт уураахтара туолуулларыгар аахайымтыата суох сыҥнаан түмүгэр ороҥуонна арыгылаһын, онон сибээстэн общественнай бэрээдэги кэһии, буруйу онгоруу, үлэ дьиссиплинатын кэһии түбэлтэлэрэ ыйаан арыйатыллыбыттылар. Араатардар ыныахха кэлэр эттүгэр кэһиини интин боппуруоһун производствоны кытары быһаччы сибээстиир наадатыгар тохтоотулар. Ол аата кэһиини сыанаалаабын производствоҕа хайдах үлэлиритэн даҕаны, кини кэһи быыытынан сыҥыаныттан даҕаны тиҥэ дьонно-сэргэҕэ, дьиэ-кэргэнигэ олоҕуруон наада. ССКП КК идеологическай үлэҕэ кэлим сыҥнаан туһунан уураах интин быһаарарга улахан кыахтары үөскэтэ. Билигин барыы общественнай тэриллэлэр, нэһилиэнньэ бүтүннүүтэ дьиҥэр аҕыйах ахсааннах арыгыһыттары, общественнай бэрээдэги кэһээччиларын үгары охсуһуурга турунара наада.

Арылыах эрыс кыыстаах о.куоластан учуутала **Е. Д. Барашкова,** Одьулуун ыанныксыта **М. Т. Старостина,** эпидемиологическай-санитарнай холбоһук кылаабынай ыраах **Д. В. Павлов** уо. д. а. бөҕүөлэктэри генеральнай былаан онгостон, нэһилиэнньэ наадыйыытын барыы оттунан уҥуоттаан, тыа сиригэр үлэлиир тэриллэлэр материальнай базаларын бэрэрготон саймнаарар наадатыгар тохтоотулар.

Конференция үлэтигэр ССКП өбкомун бюротун чилиэнэ, Саха АССР Верховнай Советын Президиумун Председателэ **А. Я. Овчинникова** кыттыыны ылла уонна ороҥуоннааҕы партийнай тэриллэ иннинэ соруктарыгар кэҥэтиллэн тохтоон тыл этэ.

И. ОКОЕМОВ,
«СО» анал. корр.

Бурдук хомуурун геройдарын бириитэ

РОСТОВСКАЯ УОБАЛАС. Социалистическай Үлэ Героя Нина Васильевна Переверзева хомуйар-транспортнай звеноттан механизаторлара ылымыт социалистическай эбэҥэлэстибэлэрин сити биилэхтик толорбуттара. Туоҕу «Колос» комбайннар бункерларыгар 130 тыһыынча центнер бурдук суруллубута. Онон онус пятилеткаҕа балыстэммит кирбии ыллыллыбыта.

СНИМОККА: Дон механизаторларын куоталаһыыларын ыаҥыыллаҕа—«Путь Ленина» колхоз И. В. Переверзева (хаҥастан маҥнайгы) салайаччылаах звеноҕа. Киниэхэ ССКП уобаластаабы комитетын, народнай депутаттар уобаластаабы Советтарын уонна профсоюзтар уобаластаабы советтарын көҥүллэх сыалдьар бириитэ туттарыллыбыта.

Е. Недеин фотота. ССТА фотохрониката.

Хаҥыаты, сурунаалы—ыал аайы!

БОЛДЬОҔОР ТЭРЭЭҺИННЭЭХТИК

Эйиилэги периодическай печээт сэттэ көрүүгэр сурууу ыытыллыбатаҕын үрүнэн, 1978 сыллаах ыстатыыстыбар ахсаан, үс биириитин эттүгэн элбэх хаҥыат уонна сурунаал сурутуллуна, онон хас биирдии ыал бэчээт баазалта көрүүнүн ылыаҕа. Быйыл республиканы үрдүнэн тыаҥыынча кэриҥ баҥыгар 1894 экземпляр хаҥыат уонна сурунаал ылыллыбыт эбит буоллаҕына, бу сыыннарга бөҕүөлэктэрэ ороҥуоннааҕытыгар 122 экземпляраннан элбэх.

1979 сыллааҕы бэчээккэ сурутуулуу сибээс Дириҥнээҕи (начальник Корякин Г. Г.), Дьабылаатаабы (начальник Попова Е. Г.), Туора Күөллээҕи (начальник Флетонтова В. Н.), Уһун Күөллээҕи (начальник Петрова М. М.) отделениелара былааннарын аҕаран, ордук үчүгэйдик түмүктээтилэр.

Ороҥуон кэнниттэн сурутуу балыыһа коллективнар (партийнай тэриллэ секретара Ермолова М. И., бэчээти общественнай тэрдатаччы Березкина Е. П), эт-үүт комбинатыгар (партийнай тэриллэ секретара Игнатьева В. В., бэчээти тэрдатаччы Александрова Л. Д.), олох-дьаһах комбинатыгар (партийнай тэриллэ секретара Поговицына Е. П., бэчээти тэрдатаччы Романова Т. Д.), потребобществоҕа (партийнай тэриллэ секретара Спиридонов Ф. И., бэчээти тэрдатаччы Парфенова М. М.), коммунальнай предприятиелар уонна туспаран онгоруу комбинатыгар (партийнай тэриллэ секретара Васильев П. А., бэчээти тэрдатаччы Ильина М. И.) ситиһиилээхтик барда.

Быйыгы дьыл уон ыйынан бэчээти тэрдатыыга үүнүгэй үлэлэрин ыйын почтальоннар Каженкина Е. И. (Хайахсыттан), Монастырева К. Г. (интернат-о.куоластан) сибээс үлэлиттэрин профсоюзун обкомун уонна «Союзпечать» республикааҕы агенствотын мехталын иҥэннэ бириинэйэтин ылылар.

Итэ эрээри 1979 сыллааҕы сурутуу былаана тоҕо да үс биириктиэн туолбутун ыйын партийнай, комсомольскай уонна тыа хаҥаайыстыыбатыгар аналлаах бэчээккэ сурутуу аастыт дьыллартан ураанныта.

Партийнай сурунаалары тыа сардэриигэр, ороҥуон кэнниттэн тэриллэлэриэр иккилии-үстүү эрэ киһи ылар, недомественнай сурутуурга күлүктэтэн биирдии киһи тус бэйэтигэр сурутуута букатын аҕыйах. Холобур, ороҥуон үрдүнэн «Коммунист» сурунаал 23, «Партийная жизнь» сурунаал 37 экземпляردара эрэ сурутуллуна.

Ыччат хаҥыаттарыгар уонна сурунаалларыгар сурутуу быйыгыстыаҕар хаппа аччыата. Комсомольскай тэриллэлэр бу боппуруоһуһан дьарыктаммататтара ото кастор. Ол курдук, сурутуу «Комсомольская правда» хаҥыакка 82, «Комсомольская жизнь» сурунаалга 28, «Эдэр коммунист» хаҥыакка 162, «Молодежь Якутии» хаҥыакка 40 экземпляранан аҕыйаатта.

Ороҥуонна сүүһүнэн ааҕыллар арааһы-арааһынан специалистар баалларын. Ол гынан баран кэнниттэн «Сельская жизнь» хаҥыат 97, «Экономическая газета» 28, «Сельская культура» хаҥыат 30, «Медицинская газета» 90, «Советская торговля» хаҥыат ыччат 5 экземпляردарын эрэ ылыахтара.

М. АМАНАТОВА,
«Союзпечать» ороҥуоннааҕы отделениетын начальника.

Эти уонна үүтү туттарыыга государствоны кытары толору аахсыахха

Чуолкайдыы охсуохха

Сыл тоҕуо кварталыгар биһиги комбинаппыт Карл Маркс аатынан совхозтан 1358 ыстах сүөһүнү, 1315 сылгыны, Эрэлик Эристиин аатынан совхозтан 970 ыстах сүөһүнү, 695 сылгыны, Субуруускай аатынан совхозтан 624 ыстах сүөһүнү, 460 сылгыны уонна «Чурапчы» совхозтан 865 ыстах сүөһүнү, 110 сылгыны тутарга контрактация дуогабарын түһэрсибитэ.

Ыстах сүөһүнү государствоҕа туттарыы быйыл күһүн баас сиринэн үүнүгэй тэрээһиннээхтик, кылгас болдьоххо ыытыллыбыта. Эти мраастаанын, тоҥоруу даҕаны кордьбулгэ эпидэтиэр гына оҥоһуллубута. Ол гынан баран сорох отделениелар салалталара транспортынан кыайан хааччыйбаккалар, тутар пуунарга эт бириэмэтигэр таһыллан испэтэҕэ. Иннэ гынан сүөһүнү туттарсыы документациятын оҥорууга быстарылыбыт, ардыгар буҥнуурдар, тахсыталаабыттара. Эти ордук Эрэлик Эристиин аатынан совхозка сыҥнаннаах.

Сэтиньиэгэ Карл Маркс аатынан совхоз 931 ыстах сүөһүнү, 748 сылгыны туттарбыт, 425 тонна эти соҕотоҕоннаммыт. Субуруускайдар бу ыйга 54 тонна «Чурапчы» совхоз 197,6 тонна сылгы, ыстах этин туттардылар. Оттон Эрэлик Эристиин аатынан совхоз соҕотоҕоннаммытын документациятын, туттарыллыбыт сүөһүлэргэ кантаппыларын таҕан онгорбокко биһигин государствоны кытта ахсааны онгорсубакка олорор. Эти тэлиитэр биһигин комбинат совхозтартан тоҕо-хаччы эти туппута сатэ чуолкайдаан ыпыт. Онон бу ый 25 күнүн аастаакка барыы хаһаайыстыбалар туттарыллар сүөһүлэриэр документацияны киллэриэхтэрин, государствоны кытта ахсааны чуолкайдыахтарын наада.. Бу күннэргэ Бахсыта, Кылэнгнэ, Мындаҥайыта уонна Хонтоҕоо приемпиктэр үлэлэрин-хамнастарын түмүктээн эрэллэр. Эрдэ соҕотоҕоннаммыт убаһалар ыстах сүөһү эттэрин комбинаккка туттарыы үмүрүтүллүөхтээх.

Биһигин туруттуан биһиги совхозтартан туппут эпидититтэн 150-са тоннаны «Алданпродснаб»-ка уонна 100-чаҕа тоннаны олохтоох райпоҕа тиэйдибит.

Түмүктээн эттэххэ, совхозтар салалталара сүбү күннэргэ туттарыллар сүөһүлэргэ документациялары онгоро охсоллоро, государствоны кытта ахсааны чэмчэтиллэрэ наада.

М. ПАВЛОВ,
эт-үүт комбинатын **директора.**

Сыарҕа үрдүттэн

«Чурапчы» совхоз Сылаанчаабы отделениетын ыыланнах 900 ыанныгыттан биһигин 840-ну ыыстаран туруорар. Отделение 1813 ыстах сүөһүтүттэн сыл устата 180 сүөһү, ол иҥэтэр 114 ыырын туһата суох өлбүт. Ангардас сэтиньиэгэ 13 ыырэй куҥаҕан коруттэн-хараҥыттан кэннүнэн оҕуна.

Бу күннэргэ фермаларга от саппаах эстан, сүөһүлэр сыарҕа үрдүттэн аҥыылар. Биһиги сылдьар кэммитигэр Ойбон Күөл уонна Түөйэ фермаларыгар отторо суох буоллан олох даҕаны аҕаабакка туралларын. Фермаларга эбии аҥылык сэтиньиэ 10 күнүттэн аатыгар эрэ бэриллэр. Итинэн отделение салалтата көннөрбө бөҕөрар иҥиттэр тиэйбэттиринэн быһаарар.

Түөйэ бириигэдэтигэр сүрүннээн бороскулар туралларын. Манна кыстык маҥнайгы күннэриттэн бастайаанныы үлэлиттэр анаммыт буоллуннар сүөһү турута арыыйда. 300-тэн тахса бороскуттан 5-6 оттор кутталлаах баар. Эбии аҥылык, искусственнай үүт соҕотоох кэммэйинэн бэриллэллэр. Оттон Улахан Күөл фермаларыгар балаҕыаннаа оҕус молтох. Урукку оттүгэр бороску турбатах хотонуттар быйыл саҥа 323 ыччат сүөһүнү киллэ ситтэр. Күһүнгү оттүгэр үлэһиттэр тиийбэт буоллаҕ от кыаҕын тиэллибэккэ сүөһүлэр улаханнык ыыра түсүүлэр. Биһигин даҕаны от саппаах сыарҕа үрдүттэн ыаҥыылар. Бириигэ

Комментатор колонката

ИСПАНИЯ: ИСТЭН УОННА ТАСТАН ЫГЫЫ

Ну нүүнэрэ Мадридка баыыаннардар правительствоны утары аагыыдаа арыллыбатын туһунан арааны информационнай агентстволар оптон ыыппыыларыгар болҕомтолоох кэтэн көрсүүлэри дьыспыттаахтар. Тиһэх кэмнэрэ событиелар дойду конституциятын туһунан национальнай референдум иннинэ Испаниялы франкистскай аҕыс кэмигэр тэнүүнэриэхтэрин баҕарар үһүк уга политическай күүстэр күүрүлгэйбиттэрин туоһулуулуулар. Испания столицатын кинигэр сэтинньи 17 күнүгэр ордук реакционнай хамсаһыннар уонна былохтар тэрийэн ыыппыт правительствоны утары манифестациялара эмиэ оку көрдөрөр. Манифестацияҕа кыттыбыт тэрилтэлэр министрдэр советтарын председателэ А. Суарес кабинетыгар куруубайдык сабыта түһүүлэлэрэ.

Перевороту онорорго сорунуу туһуран этэр буоллахха, франкистыы ойдөох-саҥаалаах үрдүкү офицердар министрдэр советтарын председателин уонна киин кабинетын хас да чиэпэннэрин хаайталыырга сананнаттара чуолкайдаан, ол тыыннаах баран барыы бириэмэтигэр тутулуннулар.

Байыаннай нутч холонуутун түүннэстэтэ, бир оттүнэн, испаниятаабы реакция активноҕа үүнэн иҥэрин, атын оттүнэн, армия офицердара биллиэхтэр правительствоны утары уһук уҥалары батыһарга болҕомтоно суохтарын көрдөрдө.

Дойду иҥэтэр реакционнай күүстэр үлэлэрин сэргэхсийиитэ Мадридка НАТО эргиэтэлэрин оттуттан ыгыаһыы күүһүрүүтүнэн дьүһүоллаан. Болҕомтону бу күннэргэ Европаҕа НАТО холбоһуктаах сэбиэдиссэйдэрэ күүстэрин верховнай кылаабынай командующайа американскай генерал А. Хейг Испания бэчэтитэр биэрбит интервьюта тардар.

Хейг бэйэтин этиитин, син урукку курдук, хаппык эрэ «советскай куттал» туһунан хал оҥорбут теория туттан туран, Испаниялы НАТОҕа холбоһорго үтэй сатаныыга туһаайда. Генерал Хейг коммунистар бэйэлэрин дойдуларын правительствотыгар кыттыыларын утары үүнэтиннэ суох этиитин даҕаны общественность Испания иҥэ дьэлэлаарыгар курдуубайдык ороһуу быыстыбынан сыаналаата.

Иҥэ реакция сорунуулара уонна тастан ыгыы хардарыта сибээстээхтэрэ кэстэн турар. Итиэ күүстэр, хайдах даҕаны Испания таһаҕар тиийэн дьигиэх тутулуга «суох, демократическай дойдуттан буолуутун хаппыт баҕарар ыыппанан харгыстыырга холоноллор.

А. БАБЕНКО.

СССТА ырытаччыта.

М. С. Седелищева сибээс ороһуоннаах үлэлэтэр 19-с сылын телефонистканан үлэлиир.

Бэчэт бартаахай иистэнэ ыыбыытынан бу үйүн кэн устата Мария Степановна телефонистка ыдаатылар таҥас эҥэр дьону ыытэ-уоруттэ.

Коммунистическай улуус үдэрдэрин социалистическай протааҕын кыайыылаарын аналынан, бочуотунай грамоталарынан наҕараадалаанна, коллективы улаатан ыытыктабылынан түөкүнэр.

СНИМОККА: М. С. Седелищева үлэтин кэмигэр.

В. БАРАШКОВА фотота.

РЕДАКЦИЯ ПОЧТАТЫТТАН

Кыһамньылаах эмчит

Гипертоническай ыарыы тиһиигэ киирэн хааным баттаһыына эмиэ үрдүөн, фельдшерскэй пуунтуга ыарахан туруктаах киирбитим.

Бахыгын үчүгэй буолан эрэбин. Онуоха фельдшер Валерий Васильевич Андросов улахан өгөлөөх. Кини мин туспар кыһамньылаах ыраах эмтээтэ. Онон кинээхэ махталым улахан.

Ф. ПОПОВ.

Арылыах.

МАХТАЛБЫН ТИЭРДЭБИН

Мин быйыл үһүннүк ыалдьан билигин Чыаппаратаҕы участковай балыыһаҕа сытабын. Сүрэхпинэн ыарахан балаһыанньаҕа киирэ сыыппыт. Ол кэнэҥэй күннэрбэр күн буолан күүс укпут, сырдык тыыммын өрөҥүйбүт аҥарах сүрэхтээх, кыһамньылаах врачтар Евдокия Васильевна Федоровна өр сылларга үлэлээбит ыытыктабылаах медсестраларга Екатерина Баҥжуевна Хоҥнга, Ксения Исаевна Белкеваҕа, Люция Яковлевна Мохначевскаяҕа, Антонина Степановна Барашковаҕа, балыыһа атын да үлэһиттэригэр дириҥ махталбын тиэрдэбин.

Е. МАКСИМОВА.

Чыаппара.

КЫРДЬАҒАС КӨМӨТӨ

Мырыла бөҕүөлэгэр тиийдэххинэ аҕамсыйа барбыт киһи маҕаһыынга эдэр продавецтарга сүбэһит-амаһыт буолан комолоҺо сылдьарын үгүстүк көрүөххэ сөп. Итиэ оройуон бинир кырдьаҕас атыылаачыта Иван Николаевич Сибиряков буолар. ТоҺо да үйэ чиэппэрин устата ыраатын араарбакка прилавокка үлэлээн баран, бочуоттаах сынньалаҥҥа таҕыстар, кини тулуйан-тэҥнэйэн олорбот. Бидигин уонтуоскаҕа барбыт киһиэхэ солбуйан эмиэ үлэлии сылдьар.

Е. МАСАЕВ.

ААҒЫҢ: САҢА КИНИГЭЛЭР

Кини библиотекаҕа маннык кинигэлэр киирдилэр:

ЕСТЕСТВОЗНАНИЕ
УОННА МАТЕМАТИКА

1. Васильев Н. Б. и Гутенмахер В. Л. **Прямые и кривые.** Изд. 2-е перераб. М., «Наука», 1978.
2. Веселовская Т. К. и др. **Вопросы и задачи по органической химии.** Под ред. Н. Н. Суворова. Учеб. пособие. М., «Высш. школа», 1977.
3. Погосян Х. П. **Атмосфера и человек.** Книга для внеклассного чтения IX—X кл. М., «Просвещение», 1977.
4. Тарасов Л. В. **Оптика, рожденная лазером.** Книга для внеклассного чтения VIII—X кл. М., «Просвещение», 1977.

МЕДИЦИНА

1. Студеникин М. Я. и Лададо К. С. **Питание детей раннего возраста.** Л., «Медицина», 1978.
2. Шувалова Е. П. **Вирусный гепатит. В помощь** лектору. М., «Знание», 1977.

ТЕХНИКА

1. Богомолов Н. В. **Практические занятия с логарифмической линейкой.** Учебное пособие для техникумов. М., «Высш. школа», 1977.
2. **Справочник радиолюбителя-конструктора.** Изд. 2-е, перераб. и доп. М., «Энергия», 1977.

ТЫА ХАҺААЙЫСТЫБАТА

1. Андреев Н. П. и Алексеев В. Л. **Сылгы этин эдэтиэххэ.** (Увеличить производство конины). Якутск, Кн. изд-во, 1978.
2. Верещагин Н. И. и Пшеченков К. А. **Комплексная механизация возделывания, уборки и хранения картофеля.** М., «Колос», 1977.
3. Семеноога А. Т. и Колесников И. К. **Гигиена кормления крупного рогатого скота.** М., Россельхозиздат, 1977.
4. Ушаков П. В. и Яковлев М. Н. **Молочный комплекс на 1100 коров.** М., Россельхозиздат, 1977.

ИСКУССТВО

1. Погожева Л. П. **На экране—современник.** М., «Знание», 1977.
2. **Художники Подмосковья.** Сост. Пашаев Ю. И. М., «Моск. рабочий», 1977.

ЛИТЕРАТУРОВЕДЕНИЕ

1. Винникова Г. Э. **Тургенев и Россия.** Изд. 2-е, перераб. и доп. М., «Сов. Россия», 1977.
2. Костелянец Б. О. **«Педагогическая поэма» А. С. Макаренко.** Изд. 2-е, доп. Л., «Худож. лит.», 1977.
3. Лепобль Г. М. **История и литература.** Изд. 2-е М., «Худож. лит», 1977.
4. **Писатели Франции о литературе.** Сборник статей. Пер. с фр. М., «Прогресс», 1978.
5. Покусаев Е. И. и Прозоров В. В. **Михаил Евграфович Салтыков-Щедрин. Биография писателя.** Пособие для учащихся. Изд. 2-е. Л., «Просвещение», 1977.

УУС-УРАН
ЛИТЕРАТУРА

1. Васильев Б. Л. **А зори здесь тихие...** Повесть. М., «Сов. писатель», 1977.
2. **Европейская поэзия XIX века.** Вступит. статья С. Небольсина. М., «Худож. лит», 1977.
3. Кожин Л. М. **Зову живых.** Повесть о Михаиле Петрашевском. М., Политиздат, 1977.
4. Симонов К. М. **Живые и мертвые.** Роман в 3-х книгах. М., «Сов. писатель», 1977.
5. Смеляков Я. В. **День России.** Книга стихотворений. М., «Сов. писатель», 1977.

КРАЕВЕДЧЕСКАЯ
ЛИТЕРАТУРА

1. Гаврильева В. Н. **Страна Уот-Джулустана.** Повести. Авториз. пер. с якут. И. Ласкова. М., «Современник», 1977.
2. Кулаковский А. Е. **Песня якута.** Стихи и поэмы. Пер. с якут. В. Солоухина и С. Поделкова. М., «Сов. Россия», 1977.
3. Кулаковский А. Е. **Ырыа-хоһоон** (Стихи и поэмы). Якутск, Кн. изд-во, 1978.
4. Луганов Н. А. **Сергелээхэ.** (На Сергеляхе. Повесть). Якутск, Кн. изд-во, 1978.
5. Новгородов С. А. **Первые шаги якутской письменности.** Статьи и письма. Сост. Е. И. Коркина. М., «Наука», 1977.

ОРОҺУОННААҒЫ КИИН БИБЛИОТЕКА.

Спорт ● Спорт ● Спорт

КӨБҮӨР ЭДЭРДЭРИ ЭКЗАМЕННЫЫР

«Спартак» ДСО уобалаастаабыт Советтэн 14—16 саастаах уоллаттар ортолорутар көҥүл туттуута биирдиилээн уонна хамаандаанан бастыыр ыччат тенниһэтэ Якутскайа буолан аста.

Көбүөргэ 11 хамаандат ааттан 98 эдэр бөҕөс таҕыста. Биһиги оскуолабыттан 5 ученэктэр зачету таһаппан кыттыбыт. Кинилэртэн Яша Пинигин (45 кг) бөҕэтэ туспан, барытыгар ыраас кыайыылыы ситиһэн, чемпион лиэнтэтин кэтэр кыастаах. Оттон Сеня Дорогунов (35 кг), Леня Ощепков (52 кг), Олег Стручков (56 кг) иккис бириистээх миистэлэргэ таҕыстылар. Миша Прокопьев (56 кг) кыайаатыгар тордус миистэлэнэр.

Хамаандаанан столица бастаны хамаандатын бөҕөстөрө кыайыылаарыыннан таҕыстылар. Иккиэн — Томпо, үһүөн — Кэбэйи тустуучтара.

Чугастаабы күннэргэ тустуук уоллаттар оссо эмиэттээх күрэхтэһиигэ кыттыахтара. Ол курдук, сэтинньи 25—26 күннэригэр Якутскайга Үрдүкү спортивнай маастарыстыба оскуолатын аҥаас чемпионата ыытыллыа. Онно биһиттэн 9 киһи бөлөмнөнөр. Ахсыыны сардаҥалыыгар Караганда куораттан Советскай Союз Героя Пуркен Абдиров бириинчилэр Бүтүн Союзтаабы турнир ыытыллыа. Турнир маастар нормалаах. Оройуоннан Караганда маастарга кандидаттар спортшкола иитиллэччилэрэ Гоша Алексеев, Кеша Иванов уонна райпо үлэһитэ Николай Матвеев барыахтара. Эмиэ ити күннэргэ Украинаҕа Тернополь куораттан буолар Бүтүн Союзтаабы турнирга саатэ бөҕөс кыттара былаанныыллар. Эдэр-хаан кытаанах экзаменнэри СГУ аҥаас чемпионата буоллуоҕа. Ахсыыны 9—10 күннэригэр ыытылар ити күрэхтэһиигэ спортивнай оскуола 10 тустуугу бөлөмнөнө.

Е. ПУДОВ.
спортивнай оскуола директора.

Күрэхтэһии кыайыылаахтары ааттаата

Быйыл ахсыынны 2—3 күннэригэр Алексеевскай уонна биһиги оройуоннарбыт спорка үгэс буолуут күрэхтэһиилэрэ 30 туос тогуҕун ыытыллыа.

Ити күрэхтэһиигэ бөлөмнөнүн бөрөсдатиэн аҥаастыы оробуҥ күннэргэ оройуон комплексный спартакиадатыгар киллэрилэр корүүнэргэ — саахымаска, нуучча дуобатыгар уонна остуол теннииһигэр—күрэхтэһии ыытылыыта. Онно түөрт совхоз, 13 №-дээх СПТУ уонна оройуон киниэн хамаандалара кыттыылар.

Иккі көрүнтэ бастаабыт, остуол теннииһигэр иккис миистэни ылбыт Чурапчы салгынньытын спортсменнара хамаандаанан күрэхтэһии кыайыылаҕынан буоллулар. Иккис миистэни Субуруусчай аатынан совхоз спортсменнара ылылар. Үһүскэ «Чурапчы» совхоз хамаандата таҕыста.

Көрөөчүлэр ордук сэҥээрэн Хатылы спортсменнара Гаврилл Аммосов (саахымаска), Михаил Николаев (нуучча дуобатыгар) уонна Александр Догордуров (остуол теннииһигэр) ооньуулаарын көрдүлэр. Ол эрээри күрэхтэһиини сорох хамаандалар толорута суох састаабынан эбэтэр бириҥ көрүнтэ эрэ кыттыбыттара биллэрдик сыыстатта. Ити Карл Маркс аатынан совхоз уонна СПТУ хамаандаларыгар ордук сэҥээтиэхпит. Бу — иннинэтин учуоттаныы наада.

Күрэхтэһии түмүгүнэн ыыллыы оройуоннар спортсменнарын табаарыстыы көрсүһүүлэригэр кимнээх кыттыылара суоҥнуон чуолкайданыа. Маҥтан салгыы спорткомитет бириҥнэлэн бастыҥнары быһаарар сыалдаах күрэхтэһиилэри ыытар былаанныах. Онно кыайбыттар үөрэтэр-арчыйар сборга дьарыктаныахтара.

Алексеевскай уонна Чурапчы оройуоннарын утоо буолбут күрэхтэһиилэрэ дьыл үгэлбит ньиэмэр биир сымай бочуоттаах спортивнай түһүлгэнэ буолуоҕа.

И. ТАРАБУКИН.

КӨННӨРҮҮ

Хаһыат бу дьыл сэтинньи 18 күнүнээҕи №-гэр тордус балаһаҕа «Сберкассаларга сүүйүүлээх ууруулар» диэн матырыйаалга сүүйүүлэр кэмэйдэрэ редакция үлэһитэ Данилов С. Р. б руйуонан солкуобайынан бэриллибиттэрин **бырыыанныыр** диэн коннороо ааҕыллыахтаах.

Редактор э. т. И. С. ОКОЕМОВ.

Таптыыр харганим, иэбит, эбэбит, балтыбыт, эдьиийим, аймахпыт

ПУДОВА АНАСТАСИЯ КУЗЬМИНИЧНА

ыарахан ыарыыттан өлбүтүн, диринник курутуйан туран, табаарыстарыгар, билэр дьоҥуттар иҥэтиннэрэбит.

Харгаҥа, ороловро, сиэннэрэ, убайдара, быраата, аймахтара

БИҺИГИ ААДЫРЫСПЫТ: почтовай индекс 678700. Чурапчы с., Карл Маркс уул., 12. ТЕЛЕФОННАРБЫТ: редактор 21-395, отделлар—21-495, секретарь — 21-505.

«Саҥа олох» («Новая жизнь») — орган Чурапчинского райкома КПСС и районного Совета народных депутатов Якутской АССР.

Индекс 60849. Газета выходит по вторникам, четвергам и субботам на якутском языке. Объем 1 усл. печ. лист. № ЗАКАЗА 139

ЧУРАПЧИНСКАЯ РАЙОННАЯ ТИПОГРАФИЯ. с. Чурапча, ул. К. Маркса 12. Тираж 2913